

EBBE Photographs
STUB 24.01—
13.04.2020
WITTRUP

gl Holtegaard

PINUS WALLICHIANA

På de to fotografier ses et pinjetræ med det latinske navn *Pinus Wallichiana*. Træsarten stammer oprindeligt fra det sydlige Asien, men dette eksemplar vokser i Forstbotanisk Have i Charlottenlund, hvor en hel del træer og planter har navne, der ender på *Wallichiana*.

Navnet kommer fra en dansk botaniker, Nathaniel Wallich (1786-1854), som i begyndelsen af 1800tallet tager til den danske koloni Serampore i Indien. Wallich registrerer, navngiver og omdøber under sit ophold mere end 9.000 asiatiske plantearter, hvilket gør ham til en indflydelsesrig botaniker i tiden. Da han identificerer Assam-planten som en te-sort, er det med til at øge det koloniale vareflow, idet planten herefter stordyrkes og bliver en af kolonitidens vigtigste handelsvarer.

Ved at rette fokus mod pinjetræet og dets navn peger Ebbe Stub Wittrup på et kapitel i den dansk-indiske kolonihistorie, som kun få danskere kender til i dag.

Historien om Wallich foldes yderligere ud i Ebbe Stub Wittrups samtidige soloudstilling *Botanical Drift* på Copenhagen Contemporary i København (23.01.-17.05. 2020).

DEVIL'S BRIDGES

Ebbe Stub Wittrup har i *Devil's Bridges* opsøgt og fotograferet en række sydeuropæiske middelalderbroer. Gennem århundreder har det været fortalt, at de er bygget i pagt med djævelen. En version af myten går på, at det har været så svær en opgave for mennesker at bygge broerne, hvoraf mange er ingeniørmæssige vovestykker, at djævelen er trådt til for til gengæld at få den sjæl, der først passerer over broen.

Stub Wittrup begiver sig ud i en fotografisk registrering af fænomenet djævlbroer og benytter dokumentariske arbejdsmetoder, der giver billederne et ensartet og detaljerigt udtryk. Hermed læner kunstneren sig op af tidligere konceptuelt fotografi af dokumentarisk karakter som fx det tyske kunstnerpar Hilla og Bernd Bechers katalog over europæiske og nordamerikanske industribygninger.

I *Devil's Bridges* er det ikke kun broerne som motiv, der er i fokus, men primært myten de har til fælles. Således refererer Stub Wittrups værker både til det konkrete og til det uahåndgribelige.

AFTER MATIUSHIN'S GUIDE TO COLOUR

I serien *After Matiushin's Guide to Colour* møder vi 42 unikke fotogrammer, der alle er blevet til i mørkekammer uden brug af kamera. De mange farvekombinationer refererer til en særlig farveteori fra 1930'erne. Men der knytter sig også en anden historie til billederne. Denne historie drejer sig om et negativ, som har fulgt Ebbe Stub Wittrup på en rejse.

Rejsen går til øen Harris i Skotland. En ø, som helt tilbage fra 1600tallet har været scene for mystiske hændelser. Ifølge talrige beretninger er flere personer forsvundet fra Harris for årtier senere at vende tilbage uden at være blevet bare én dag ældre.

Stub Wittrup rejser til øen for at fotografere det særprægede landskab som et sindbillede på øens historik. Men det lykkes ham ikke at tage de billeder, han har tænkt sig. Derfor har han et ubrugt negativ med sig hjem. Ved en fejl bliver negativet fremkaldt, og selvom det har ligget i sin æske under hele turen, viser der sig alligevel et billede ved fremkaldelsen; en firkant i en støvet blågrå tone på en mørkere baggrund. Billedet minder kunstneren om farveeksempler fra en farveteori af den russiske komponist og kunstner Mikhail Matiushin (1861-1934) og det bliver det centrale omdrejningspunkt for værkserien.

Matiushin beskriver i sin afhandling *Reference of Colour* fra 1932 idéen om en fjerde sanselig dimension, som kommer til udtryk et sted midt mellem farver og lyd. Ebbe Stub Wittrup griber Matiushin's idé om denne alternative virkelighedsdimension. I mørkekammeret skaber han derfor en serie farveeksempler i stil med Matiushins med udgangspunkt i sit hjembragte negativ.

Som et tankeeksperiment betragter Stub Wittrup Matiushins fjerde dimension som en metafor for det sted, de forsvundne personer har besøgt, da de forsvandt fra Harris. Han ser således fotogrammerne som et udtryk for lige netop den fortælling, han var rejst ud for at fotografere.

EIGHT COLOURED CARDS

HOUSE OF CARDS

Ebbe Stub Wittrup forfølger i *Eight Coloured Cards* en teori om farver som en nøgle til den menneskelige psyke.

Fotografierne viser bunker med farvede kort, og refererer både til portrætfotografi og til en personlighedstest udviklet af den tyske psykoanalytiker Max Lüscher i 1940'erne. Testen bygger på en teori om, at farver har forbindelse til den menneskelige psyke, og består i, at klienten vælger otte farvekort i en spontan rækkefølge, der efterfølgende afslører en given personlighedsprofil. Hver enkelt farve repræsenterer ifølge Lüscher karaktertræk og følelser, hvor fx rød er et udtryk for aggression, spænding, seksualitet og det excentriske.

Følger man Lüschers farveteori og Stub Wittrups fotografiske idé, kan kortbunkerne betragtes som psykologiske portrætter.

Værkserien kan også lede tankerne hen på udtrykket "det lå i kortene", og dermed på forudsigelser og idéen om noget skæbnebestemt.

"Korthuset vælter" er et andet kort-relateret udtryk, som man fx kan høre brugt, når et menneskes verden bryder sammen. I *House of Cards* er der bygget et korthus af farvekortene. En skrøbelig konstruktion, der symbolsk kan henvise til såvel Lüschers teori som til den menneskelige psyke.

COLOURED CEILING (ANDRÉ BRETON'S ROOM, AUTOMATIQUE WRITING 1919)

PANTHÉON (FOUCAULT'S PENDUL) PENDUL

De tre værker udgør en slags billedstafet, der fører os fra et parisisk hotelværelse i 1920'erne, gennem vinduet til en nærtliggende kirke og videre ud i universets gådefulde rum.

Stafetten tager udgangspunkt i et historisk fotografi af surrealismens bannerfører, den franske digter André Breton (1896-1966), der ligger på et hotelværelse i Paris under en seance med automatskrift. En metode han på dette tidspunkt er med til at opfinde, og som går ud på at skrive spontant og uden selvcensur for at få adgang til psykens ubevidste lag.

Ebbe Stub Wittrup retter i *Coloured Ceiling (André Breton's Room, Automatique Writing 1919)* sit kamera i Bretons blikretning og fotograferer det hotelværelsesloft, digteren ser på, mens han angiveligt drømmer om at bryde med det konkrete virkelighedsrum.

I *Panthéon (Foucault's Pendul)* sendes vi videre til udsigten fra selvsamme hotelværelse. Her ses den tidligere kirke Panthéon, som huser "Foucault's pendul", der hænger midt i det imponerende kuppelrum. Pendulet har navn efter fysikeren J.B.L. Foucault (1819-1868), som brugte det i midten af 1800tallet til at påvise jordens rotation om sin akse.

Stub Wittrup betragter pendulets tegninger i sand som en slags universets automattegning, der kan sammenlignes med Bretons.

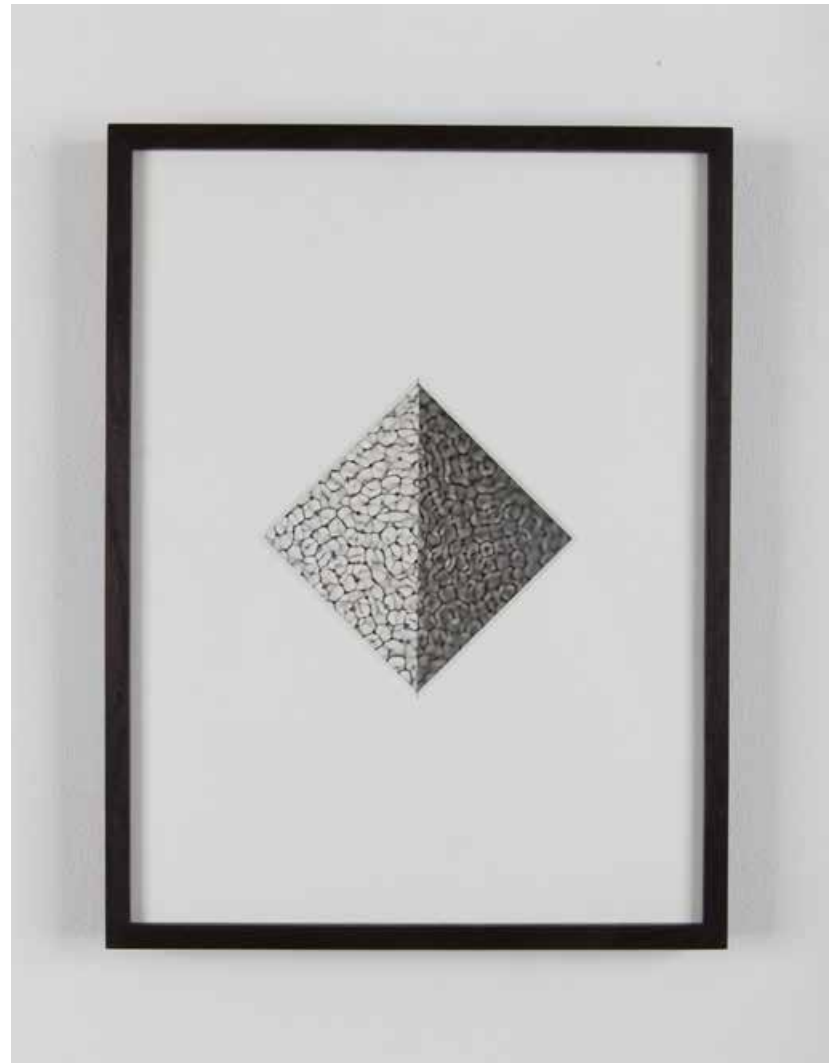
SYNESTHESIA

Nogle mennesker oplever en kobling mellem sanserne, der gør, at de fx kan høre farver eller smage lyde og musik. Når den ene sans bliver påvirket, sætter det gang i en anden. Fænomenet kaldes synæstesi og de ca. fire procent af befolkningen, som oplever det, har en særlig sanselig måde at opleve verden på.

I *Synesthesia* begiver Ebbe Stub Wittrup sig ud i en fortolkning af fænomenet synæstesi, og søger fotografisk at gengive, hvad der ellers kun findes som en indre sanseoplevelse. Kan lyd fotograferes? Kan synæstesi fotograferes? Det er de spørgsmål, som undersøges med parallel til fx Wassily Kandinskys malerier af musik fra begyndelsen af 1900tallet.

Stub Wittrup benytter sig af kameraløst fotografi, de såkaldte fotogrammer. Han belyser fotopapir gennem vand, hvis overflade påvirkes af lydbølger, og via lys-skyggevirking i vandoverfladen skabes mønsterlignende fotografiske gengivelser af lyden.

Fotogrammerne er sat sammen til collager og beskåret i en rombe-form. Hermed skifter udtrykket form, ligesom det sker med sanseindtryk i synæstesien.

REPETITION OF A WORD THIRTY THREE TIMES

I serien *Repetition of a Word Thirty Three Times* sætter Ebbe Stub Wittrup fokus på græshoppen og dens symbolværdi i henholdsvis vestlige og østlige kultursammenhænge. Med diskrete henvisninger til kulturhistorien peger serien på forbindelser mellem insekt og myte; det synlige og det usynlige.

På fotografierne ser vi 33 græshopper gengivet i sort-hvide sølvgelatine-print. Tallet 33 svarer til det antal gange græshopper nævnes i Biblen, hvor de fremstilles som en plage, der kommer i flokke og kan ødelægge høsten. I Østen derimod betragtes græshoppen som en lykkebringer. Her hæfter man sig ved dens evne til altid at springe fremad og ser den som et billede på fremskridt. Denne opfattelse understøtter kunstneren dels med en nærmest lysende selenium-toning af billederne, og dels ved at hænge dem på væggen i en opadstigende trappeformation.

Ebbe Stub Wittrup knytter således myter og betydninger til græshoppen. Men samtidig forsøger han også at ophæve disse. I en af 1900tallets avantgardebevægelser, dadaismen, arbejdede en række kunstnere med at opløse sprogets betydninger via utallige meningsløse gentagelser, hvorved ordene blev reduceret til rytmer og volapyk. På samme måde forestiller Ebbe Stub Wittrups sig, at de 33 gengivelser af græshoppemotivet kan føre til opløsning af dets betydning.

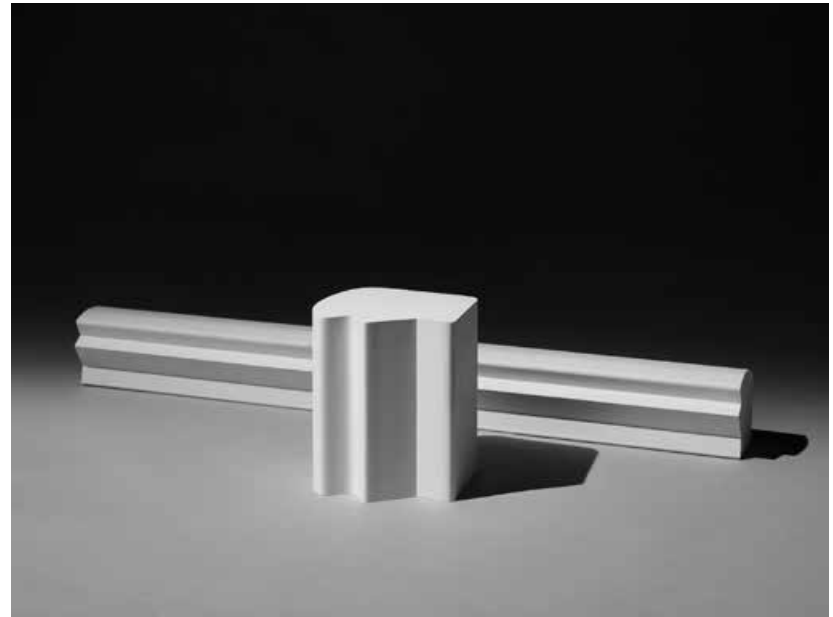
PERCEPTION FIGURES

Ebbe Stub Wittrup eksperimenterer i denne værkserie med fotografisk at omsætte illusion til virkelighed.

Den danske psykolog Edgar Rubin (1886-1951) er kendt for en tegning kaldet "Rubins vase", der illustrerer, hvordan vi mennesker med vores synssans skelner mellem det, man kalder figur og grund – forgrund og baggrund. "Rubins vase" kan enten aflæses som en vase eller som to ansigter i profil; figurer, der skiftevis viser sig og forsvinder for blikket. Med denne og lignende tegninger fra sin doktor-disputats *Synsoplevede Figurer* (1915) påviser Rubin, at selve synshandlingen rummer sine egne illusioner. Måden vi ser på, påvirker med andre ord, hvad vi ser.

I *Perception Figures* tager Ebbe Stub Wittrup udgangspunkt i en række af Rubins andre tegninger, hvor abstrakte former i stedet for vaser og ansigter indtager rollen som skiftevis for- og baggrund. Stub Wittrup støber Rubins illusionsfigurer til fysiske og skulpturelle genstande. Herefter affotograferer han genstandene i klassiske lys- og skyggestudier.

Med sin skulpturelle og fotografiske bearbejdning af Rubins figurer undersøger Stub Wittrup muligheden for at forvandle figurerne fra en illusion til noget reelt – og fotograferbart.

UNTITLED (CAN LIS JØRN UTZON)

Untitled (Can Lis Jørn Utzon) kredser om forholdet mellem original og kopi. Serien er todelt og består dels af fotografier fra klippevillaen *Can Lis* på Mallorca af den danske stjernearkitekt Jørn Utzon, dels af diaspilder fra en tilnærmelsesvis kopi af en anden arkitekt, der er bygget som nabo til *Can Lis*.

Turisterne, der kommer for at se det originale bygningsværk, forveksler ofte kopien med originalen, som den selvsagt ligner. Eksempelvis findes der flise-udsmykninger i begge bygninger skabt af kunsthåndværkeren Lin Utzon.

I værkserien præsenterer Stub Wittrup billeder af begge villaer, og vi får mulighed for at fornemme forskelle og ligheder. Sammenstillingen af billederne giver desuden anledning til at overveje, hvilke andre faktorer end netop ligheden, der kan give grund til forveksling: Hvad betyder fx turisternes forventning om at se originalen? Og hvad betyder det indre billede, turisterne har af *Can Lis*, når de ankommer til kopien?

I fotografierne har Stub Wittrup fæstnet blanke stykker kopimaskinepapir på *Can Lis*' ydermure. Papirerne er forarbejdet til en kommende værkserie og kan betragtes som en slags endnu ikke-eksisterende værker. Stub Wittrup fotografierer således også her et umuligt motiv i form af billeder, der endnu ikke findes.

BIO / EBBE STUB WITTRUP

Ebbe Stub Wittrup (f. 1973 i Aarhus) bor og arbejder i København. Fotografiet står centralt i hans kunstnerskab, men han arbejder også med medier som film, skulptur og installation.

Stub Wittrup er uddannet fra Academy of Fine Arts i Prag i 1999, og har siden udstillet i ind- og udland, herunder med soloudstillinger på bl.a. Kunstverein Braunschweig (DE), Kunsthalle São Paulo (BR), ARoS Aarhus Kunstmuseum (DK), Kirchner Museum (CH) og Overgaden Institut for Samtidskunst (DK). Hans værker er at finde i internationale samlinger på eksempelvis Albright-Knox Art Gallery (US), Thyssen-Bornemisza Contemporary Art Foundation (AT), Collection Munich-RE (DE), Statoil Art Collection (NO) og Art Foundation Mallorca (ES). I Danmark er Stub Wittrup repræsenteret i væsentlige samlinger som SMK Statens Museum for Kunst, ARoS Aarhus Kunstmuseum, Ny Carlsbergfondet, Nykredit, Det Nationale Fotomuseum og Statens Kunstfond. I 2010 modtog kunstneren Statens Kunstfonds tre-årige arbejdslegat. Han har desuden i perioden 2013-2019 undervist som lektor i mediekunst på Det Jyske Kunstakademi i Aarhus.

Udstillingen på Gl. Holtegaard præsenteres i samarbejde med Copenhagen Contemporary i København. Begge kunstinstitutioner viser samtidigt soloudstillinger af Ebbe Stub Wittrup. Hvor udstillingen *Botanical Drift* på Copenhagen Contemporary viser nye skulpturelle og installatoriske værker præsenterer *Photographs* på Gl. Holtegaard fotografiske arbejder fra en tiårig periode.

Alle fotos er af Ebbe Stub Wittrup undtagen hvor andet er angivet.
Grafisk design: Spine Studio

TAK TIL

Statens Kunstfond, Beckett-Fonden, Politiken-Fonden, Etatsraad Georg Bestle & Hustrus Mindelegat, Grosserer L.F. Foghts Fond og DJFotografernes Ophavsretsfond.

Tak til Julie Quottrup Silbermann for forlægget til teksten om værkserien *After Matiushin's Guide to Colour*.

POLITIKEN-FONDEN

BESTLES FOND

TALKS & WORKSHOPS

**KONCEPTUELT
SAMTIDSFOTOGRAFI**
Tirsdag, 3. marts kl. 17

Ebbe Stub Wittrups kunst skriver sig ind i en konceptuel kunsttradition. Hør ph.d. i kunsthistorie Charlotte Præstegaard Schwartz introducere strømninger i samtidsfotografiet og sætte Stub Wittrups værker ind i en større kunstsammenhæng.

POPSICLE INDEX WORKSHOP
Tirsdag, 24. marts kl. 17

Workshop om farver, smage og synæstesi med den prisbelønnede tekstildesigner og farveekspert Margrethe Odgaard. På workshoppen vil Odgaard guide os gennem et eksperiment med farver og smagssans, hvor vi skal undersøge, om vi er forbundne i et sanseligt fællesskab. Workshoppen inkluderer en let servering. Der er begrænset antal pladser.

ARTIST WALK & TALK
Tirsdag, 31. marts kl. 17

Oplev Ebbe Stub Wittrup i samtale med Gl. Holtegaards direktør Maria Gadegaard om den aktuelle udstilling. På en tur rundt i udstillingen vil kunstneren blandt andet fortælle om sin interesse for myter, overtro og at fotografere det, som ikke kan fotograferes.

*Billet nødvendig til Talks & Workshops
Billet købes via www.glholtegaard.dk
Voksen 95 DKK / Seniorer og
studerende 85 DKK / KLUBmedlem
30 DKK*

BØRN & FAMILIE

FOTOWORKSHOP I VINTERFERIEN
Søndag, 16. februar kl. 13-16

Gå med billedkunstner og fotograf Ida Arentoft i mørkekammeret og prøv kræfter med kameraløst fotografi – også kaldet fotogrammer. Vi leger og eksperimenterer med inspiration fra den aktuelle udstilling. Børn deltager i følge med voksne. Fra 8 år

*Billet nødvendig til Fotoworkshop
Billet købes via www.glholtegaard.dk
Voksen 65 DKK / Seniorer og studerende
55 DKK / Barn (8-17 år)
25 DKK / KLUBmedlem GRATIS*

KUNST & CIDER

Offentlig omvisning på 15 minutter. Oplev Gl. Holtegaards kunstfaglige personale introducere én af de ni værksier på den aktuelle udstilling og nyd et glas af Gl. Holtegaards æblecider.

*EIGHT COLOURED CARDS, 2018
+ HOUSE OF CARDS, 2013*
v. formidlingsansvarlig,
Maja Gro Gundersen
Onsdag, 5. februar kl. 14

*REPETITION OF A WORD THIRTY
THREE TIMES, 2018*
v. kurator, Marie Oxholm Zigler
Onsdag, 26. februar kl. 14

DEVIL'S BRIDGES, 2009
v. direktør, Maria Gadegaard
Onsdag, 18. marts kl. 14

*Kunst og Cider er GRATIS, når entré
til udstillingen er betalt*

ART WALKS

Offentlige omvisninger i *EBBE
STUB WITTRUP: Photographs*

*Torsdag kl. 17
30.1.*

*Søndag kl. 14
23.2. / 15.3.*

*Mandag kl. 14
13.4. (2. påskedag)*

*Art Walks er GRATIS, når entré til
udstillingen er betalt*

GARDEN WALKS

Offentlige omvisninger i
Gl. Holtegaards barokhave

*Søndag kl. 15
15.3.*

*Mandag kl. 15
13.4. (2. Påskedag)*

*Billet til Garden Walks købes
på dagen
Voksen 30 kr. / KLUBmedlem gratis*

← Se program

GL. HOLTEGAARD

Attemosevej 170

2840 Holte

4580 0878

www.glholtegaard.dk

ÅBNINGSTIDER

Tirsdag-søndag kl. 12-17 /

Torsdag kl. 12-20

Mandag lukket

Kunsthallen har åbent i påskens

helligdage inkl. mandag, 13. april

gl Holtegaard